

CONTRIBUȚII LA REPERTORIUL ARHEOLOGIC AL JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA. SITURI PREISTORICE PE VALEA NEAJLOVULUI

Ilie Ana

Les recherches de terrain faites dans le bassin moyenne du rivière Neajlov on a eu les buts de clarifier les unes des ambiguïtés existentent dans la bibliographie et de compléter la charte archéologique de département. Les neantissement des vestiges nous dirige a pousser vers une réflexion de l'archéology roumaine pour bien definir ses buts pour l'avenir.

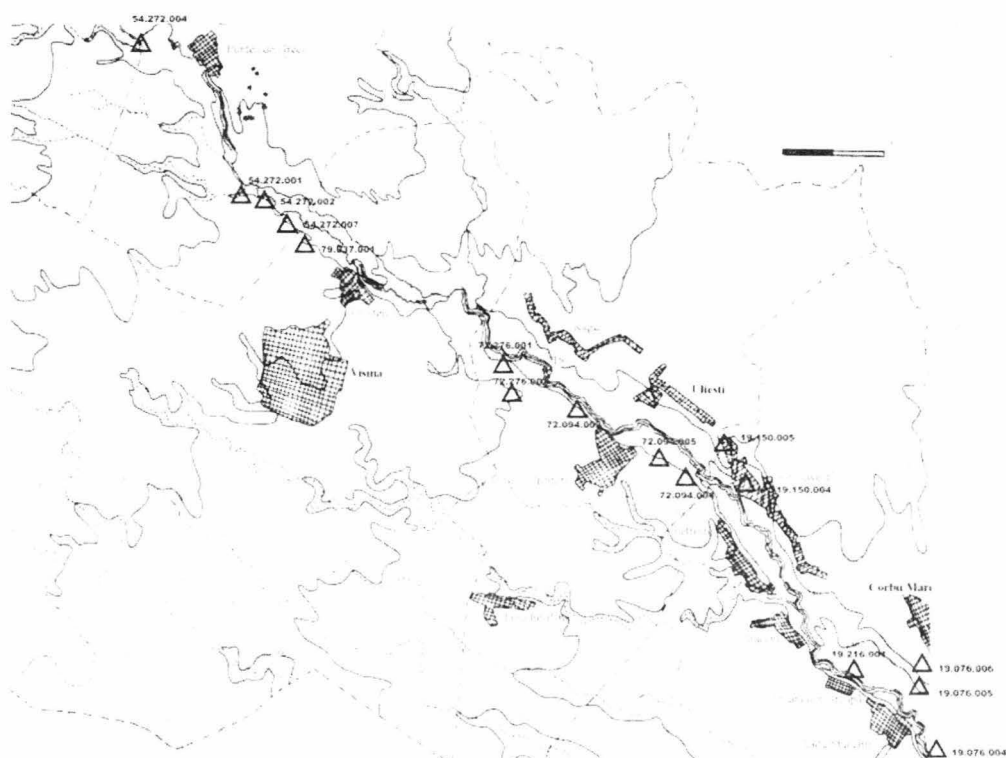
Aceste rânduri sunt rezultatul cercetării arheologice de suprafața demarate în anul 2002 pe Valea Neajlovului cu ajutorul colegului Torcică Ionuț și al studenților, membrii ai cercului „Vladimir Dunitescu”, Universitatea Valahia. O parte dintre ei au asigurat continuitate cercetărilor (Nica Tiberiu, Scumpu Virgil, Ignat Theodor). Ne propuneam atunci verificarea la mai bine de 20 de ani, la modul unui studiu de caz, a stării de conservare a siturilor arheologice, în condițiile în care zona a fost bine cercetată atât la nivel perieghetic, cât și prin săpături, cel puțin pentru perioadele preistoriei, comparativ cu alte văi ce traversează județul. O prezentare detaliată a istoricului cercetării (Olteanu, Gh., 2002, p. 31-34) nu este necesară datorită apariției Reperoriului arheologic al județului Dâmbovița, unde problema este tratată într-un cadru mai larg. Vom reține doar faptul că Valea Neajlovului a beneficiat de perieghete încă din a doua jumătate a secolului al XIX (Andrieșescu, I., 1912, p. 36. Ștefănescu, A. 1977, 364). Însă informațiile din această perioadă, deși au deschis calea cercetărilor ulterioare sunt greu de utilizat, în sensul că punctele menționate sunt dificil de identificat pe teren, dacă nu imposibil. Cercetările ulterioare s-au concentrat asupra perioadei preistorice, majoritatea așezărilor gumelnițene de pe această vale (Puntea de Greci și Ionești; Măgura de la Moara din Groapă; Măgura-Morteni și tellul de la Corbii Mari) sau stațiunea de epoca bronzului de La Bold-Morteni au beneficiat de sondaje arheologice efectuate în perioade diferite; din păcate, rezultatele acestor sondaje sunt doar parțial publicate sau au rămas inedite.

Documentația de bază utilizată pentru etapa de cabinet a constituit-o *Lista siturilor arheologice din județul Dâmbovița, Dicționarul istoric al județului, Târgoviște*, 1983 (șpalt), *Repertoriul arheologic al județului Dâmbovița*, vol. I, II, pe a cărui structura de codare a siturilor se calchiază și lucrarea aceasta (p.6-8,17-29), precum și articolul care prezintă situația arheologică a bazinului superior al râului (Diaconescu, P., Diaconescu, M., Tuță, C., 1980-1981).

Siturile semnalate au fost punctate pe hărți topografice, scara 1: 50000, pentru verificarea lor pe teren. Rezultatele coloborării informațiilor de cabinet, verificate și ele, pentru a reduce la minim erorile ce ar putea veni din aceasta zona,

cu cele ale cercetării de teren sunt date mai jos. Au existat dificultăți legate de modul de localizare al siturilor prin indicarea unor toponime eronate sau mai grav prin indicarea de coordonate geografice fie imprecise, fie greșite, dublarea unor puncte prin indicarea unor toponime diferite de-a lungul timpului, etc. Cercetarea nu a ieșit din tiparele tradiționale, în sensul că punctele nu sunt așezate pe planuri nici cu teodolitul, nici prin sistem GPS, cartarea siturilor s-a realizat cu sfoară și nivelă, iar pentru clarificarea caracterului urmelor arheologice prin sondaj sau carote nici nu s-a pus problema. În ceea ce privește modul de realizare al corpusului am considerat ca fiind eficientă structura de ordonare alfabetică a structurilor administrative, județul, comuna, satul, utilizate în alcătuirea Repertoriului județului, care ne-a permis introducerea noilor descoperiri. Am adăugat doar codul de sit conform listei editată de CIMEC pentru siturile deja repertoriate și nu am trecut codul județului (16), cercetarea desfășurându-se doar pe teritoriul său. De asemenea, pe hartă nu au fost trecute decât siturile identificate pe teren.

* * *

Harta Văii Neajlovului, segmentul Puntea de Greci – Vadu Stanchii

19. Comuna Corbii Mari

19.076. Sat Corbii Mari

19.076.001. Punct Grajdurile CAP

Cod sit: 66866.01.1

Reper: Pe terasa înaltă a râului Neajlov, la sud-est de localitate, pe partea de est a drumului spre Găiseni (jud. Giurgiu).

Încadrare cronologică: Epoca bronzului; Secolele II-I a.Hr., locuire geto-dacică.

Bibliografie: Olteanu, Gh., 2002, p.88.

Situație la verificare (2002): Deși în zonă arabilă punctul nu a fost identificat.

19.076.002. Punct În Luncă

Cod sit: 66866.02.01

Reper: În lunca Neajlovului, pe malul stâng al râului, în dreptul Dealului Cupelor, la 1,5 km sud de localitate și la 1 km sud de drumul comunal Corbii Mari – Vadul Stanchii.

Încadrare cronologică: Cultura Tei

Bibliografie: Olteanu, Gh., 2002, p. 88.

Situația la verificare (2002): Punct neidentificat.

19.076.003. Punct La Cimitir

Cod sit: 66866.03

Reper: Pe terasa înaltă a râului Neajlov, la nord de localitate și la sud de cimitir.

Încadrare cronologică: Epoca bronzului; Secolele II-I a.Hr., locuire geto-dacă.

Bibliografie: Olteanu, Gh., 2002, p. 88.

Situație la verificare (2002): Punct neidentificat.

19.076.004. Punct: Măgura

Cod sit: 66866.04.01 și 66946.01.01

Reper: Pe malul stâng al râului Neajlov, pe fruntea terasei albiei minore.

Încadrare cronologică: Cultura Gumelnița, Aspectul cultural Brățești (fig. 1)

Cercetarea de suprafață efectuată de L. Oancea, I: Chicideanu în anul 1973 a fost urmată în anul 1989 de săpătura de salvare a lui V. Drob și Gh. Cantacuzino.

Scurtă descriere a situației arheologice: Prin anii 1980 apa râului a dislocat malul, iar o parte din sit a fost astfel distrusă. Cu ocazia sondajului din anul 1989 tell-ul a fost secționat pe direcția est-vest și nord-sud. Au fost deschise, de asemenea, două casete, fără a se reuși, totuși, urmărirea întregii succesiuni arheologice. Materialul se află la CNMCD Târgoviște (inedit).

Bibliografie: Olteanu, Gh., 2002, 88,91; Oancea, L., Chicideanu, I., 1973, 313

Situație la reverificare (2002): Tell-ul are o formă ovală cu diametrul maxim de 33x43 m și o înălțime de 1.70 m (foto 1). Se păstrează încă urmele secțiunilor transversale, longitudinale (30x2m), precum și a celor două casete. În profilul secțiunii longitudinale a putut fi observată următoare succesiune stratigrafică: strat vegetal – 0,10 metri, strat de culoare maronie cu fragmente de chirpici, ceramică, cărbune 0,10-0,15 metri: partea superioară a unei locuințe incendiată (stratul arheologic continuă).

Situl este integrat lucrărilor agricole, fiind într-o continuă degradare.

19.076.005. Punct Schela Petrol – Sediul (I)

Cod sit: 66866.05

Reper: Pe terasa înaltă a râului Neajlov, la distanță de cca. 500 m nord de căminul Schelei de petrol Corbii Mari și cca. 500 m vest de sat.

Încadrare cronologică: Epoca bronzului; Secolele II-I a.Hr., așezare geto-dacă; Secolele IX-X p.Hr., cultura Dridu.

Bibliografie: Olteanu, Gh., 2002, p. 89.

Situație la verificare (2002): Au fost identificate două zone de locuire. Primul punct, aflat pe un bot al terasei reprezentată de curba de nivel de 140 m, a oferit material ceramic ce aparține culturii geto-dace (fig. II).

19.076.006. Punct Schela Petrol – Sediul (II)

Reper: Pe terasa înaltă a râului Neajlov (curba de nivel de 145 m), la cca. 100 m nord de punctul mai sus menționat.

Încadrare cronologică: Cultura Dridu (fig. III)

Scurtă descriere a situației arheologice: Cantitatea de ceramică răspândită pe o suprafață de 100x50 m indică prezența unei așezări.

19.150. Sat Grozăvești (fost Obislav)

19.150.004. Punct Proprietatea Dincă Ion

Reper: În lunca râului Neajlov, pe malul stâng al râului, la 100 m distanță nord-est și la 100 m sud-vest de sat. Este înconjurat pe latura de nord-est de un pârâu.

Încadrare cronologică: Cultura Gumelnița

Cercetare de teren: 2003

Scurtă descriere a situației arheologice: Așezare de tip tell ce prezintă un diametru maxim de 80 m, pe direcția nord-sud, și 77 m, pe direcția est-vest, și o înălțime de 3,5 m (foto 2). Este arat pe centru, ceea ce a permis recoltarea materialului ceramic și a utilajului litic tipic culturii Gumelnița (fig. IV).

19.150.005. Punct Curtea lui Lehăduși Costică

Reper: Pe terasa înaltă (curba de nivel de 150 m) a râului Neajlov, la cca. 500 m est de râu și la 50 m de drumul județean Grozăvești - Uliești.

Încadrare cronologică: Cultura Criș (fig. V)

Cercetare de teren: 2003 ..

Scurtă descriere a situației arheologice: Într-o groapă contemporană a putut fi observat faptul că stratul arheologic apare sub nivelul de humus, la 0.80 m adâncime. Urmele arheologice relativ sărace pot duce la ipoteza unei locuiri sporadice.

19.216. Sat Moara din Groapă

19.216.001. Punct Măgura din Comet

Cod sit: 66893.01.01

Reper: Pe malul stâng al râului Neajlov, la o distanță de 150 m, în luncă, la nord-est de localitate.

Încadrare cronologică: Cultura Gumelnița

Cercetări de salvare efectuate de Radu Giglovan în anul 1976.

Scurtă descriere a situației arheologice: Așezare de tip tell, de formă ovală (92x89 m). Distrugerea parțială (stratele superioare au fost nivelate mecanic) a determinat efectuarea de săpături. A fost trasat o secțiune de 70 m pe direcția est-vest, ce a permis identificarea a două nivele de locuire și a unui șanț de apărare. Grosimea stratului arheologic ar fi fost de 2 m.

Bibliografie: Gioglovan, R., 1976, 49-54; Stoica, A., 1977, 361

Situația la verificare (2002): Dimensiunile actuale ale tellului sunt: diametrul 61x56 m, iar înălțimea este de cca. 1,40 m.

Situl nu este afectat în prezent de lucrări agricole fiind în izlaz.

19.244. Sat Petrești

19.244.001. Punct Petrești 40 de cruci

Cod sit: 65761.01.

Reper: Pe malul stâng al Neajlovului, imediat la sud-est de localitate. La confluența pârâurilor Valea deasă cu Holboca.

Încadrare cronologică: Cultura Gumelnița; Epoca bronzului; Secolul III p.Hr., așezare daco-romană.

Bibliografie: Andrieșescu, I., 1912,36; Ștefănescu, A., 1977; Olteanu, Gh., 2002, 90

Situația la reverificare (2003): Nici unul din cele trei situri aflate în lista monumentelor editată de CIMEC nu a fost identificată pe teren. Acest lucru ar putea fi și rezultatul confuziei dată de existența a două sate Petrești, unul devenit Petrești 40 de Cruci, iar celălalt Croitori. (Dicționar istoric al județului Dâmbovița, 1983, 96)

16.72. Comuna Uliești

72.094. Sat Croitori

72.094.002. Punct Locul Rații

Cod sit: 68994.02

Reper: Pe un bot al terasei înalte, dreaptă, a râului Neajlov, în marginea de nord-vest a localității.

Încadrare cronologică: Epoca bronzului; Secolele II-III p.Hr., așezare cultura daco-romană

Bibliografie: Olteanu, Gh., O. Cârșina, D. Căprăroiu, 2003, 102

Situație la reverificare (2003): Pe o suprafață de 50x100 m, concentrarea de material permite aprecierea existenței unei așezări în acest punct, încadrat epocii bronzului, probabil aspectul Odaia Turcului (fig. VI).

Situl este distrus de lucrări agricole.

72.094.004. Punct Toponim neprecizat

Reper: Pe un bot al terasei înalte a râului Neajlov, la jumătatea distanței dintre satele Petrești și Croitori.

Încadrare cronologică: Epoca bronzului(?)

Cercetare de suprafață: 2003

Scurtă descriere a situației arheologice: Pe o suprafață de cca. 200x50 m au fost descoperite două aglomerări de chirpici ars, ceramică fragmentară și utilaj litic ce permite doar o încadrare culturală generală: preistorie, probabil epoca bronzului (fig. VII).

Situl este în zonă arabilă.

72.094.005. Punct Toponim neprecizat

Reper: Pe terasa înaltă, pe malul drept al râului Neajlov, la 700-1000 m sud față de capătul estic al satului, la 150 m spre interiorul terasei.

Încadrare cronologică: Cultura Criș

Cercetare de suprafață: 2003

Scurtă descriere a situației arheologice: De pe o suprafață de cca. 150x70m a fost adunat material ceramic, fragmentar, rulat, precum și utilaj litic din silex și obsidian (fig. VIII).

72.276. Sat Ragu

72.276.001. Punct Fântâna lui Ion Poștașu/Bâlcă

Cod sit: 69045.01.

Reper: Pe terasa dreaptă a Neajlovului, la 1,5-2 km sud-vest de fostul CAP Ragu.

Încadrare cronologică: Cultura Tei; Secolul II a.Hr., cultura geto-dacă; Secolul XVII, siliște medievală.

Bibliografie: Olteanu, Gh., O. Cârștina, D. Căprăroiu, 2003, 103

Situație la verificare (2003): Așezare de tip movilă, cu diametrul maxim de 30 m și o înălțime de 1,50 m. în luncă. Deși zona nu a fost arată de câțiva ani, au fost recoltate fragmente ceramice și o lamă de silex probabil din perioada geto-dacă.

72.276.002. Punct Izlaz

Cod sit: 69045.02.

Reper: Pe un bot al terasei înalte dreapta a râului Neajlov, la 2 km nord-vest de localitate, în dreptul punctului mai sus menționat.

Încadrare cronologică: Cultura Tei; Secolele XVI-XVIII, siliște medievală.

Bibliografie: Olteanu, Gh., O. Cârștina, D. Căprăroiu, 2003, 104

Situația la verificare (2003): Zonă este în prezent neafectată de lucrări agricole, dar se poate observa o locuința incendiată. Ceramică, chirpici și așchii de silex au fost adunate de pe o suprafață de 100X100 m. Deși rulat, materialul ceramic aparține unor epoci diferite, fiind alături de ceramică lucrată la roată, medievală, și ceramică lucrată la mână, fără a putea adăuga și alte precizări..

16.79. Comuna Vișina

79.037. Sat Broșteni

79.037.001. Punct Dealul Tătarulu

Cod sit: 68547.04.

Reper: Pe terasa înaltă, dreaptă a râului Neajlov, la un 1 km nord-vest de sat.

Încadrare cronologică: Epoca bronzului: Cultura Dridu

Scurtă descriere a situației arheologice: În zonă au fost repertoriate două puncte aflate la distanță de 300 m una de cealaltă; una cu materiale atipice, cealaltă cu material arheologic mai abundent, care a permis încadrarea materialului în fazele I și II a culturii Tei, precum și culturii Dridu.

Bibliografie: Diaconescu, P., Diaconescu, M., Tuță, C., 1980-1981, pc. 19.20 p.40; Olteanu, Gh., O. Cârștina, D. Căprăroiu, 2003, 132

Situația la verificare (2003, 2004): Există o concentrare de material arheologic (chirpic, material litic debitat, ceramică de epoca bronzului și geto-dacă) în punctul marcat pe hartă, dar urme arheologice răslăte sunt pe tot acest tronson de terasă, cunoscut în zonă drept „Dealul Tătarului” (fig. IX).

79.037.003. Punct La moara părăsită

cod sit:68547.05.

Reper: Pe terasa dreaptă a Neajlovului, la 1 km sud-vest de localitate, la limita cu comuna Uliești.

Încadrare cronologică: Epoca bronzului, cultura Tei; Sec. XVII, siliște medievală.

Bibliografie: Olteanu, Gh., O. Cârștina, D. Căprăroiu, 2003, 132

Situația la verificare (2003): Reperele geografice sunt greșite pentru că toponimul se găsește pe teritoriul com. Uliești, în zona unde sunt siturile 72.276.001 și 72.276.002.

16.54. Comuna Petrești

54.272. Sat Puntea de Greci

54.272.001. Punct Dealul Sârbilor

Cod sit: 65823.01

Reper: Pe terasa înaltă dreaptă a râului Neajlov, la confluența cu Valea Cioacelor și la 0.5 km sud-vest către Broșteni.

Încadrare cronologică: Cultura Tei; Perioadă Latène și clasică a geto-dacilor. Cultura Dridu

Scurtă descriere a situației arheologice: Stațiunea are patru nivele de locuire și o suprafață de cca. 4 ha.

Bibliografie: Diaconescu, P., Diaconescu, M., Tuță, C., 1980-1981, pc. 15, p.37-38; Olteanu, Gh., O. Cârștina, D. Căprăroiu, 2002, p.24

54.272.002. Punct Dealul Sârbilor

Reper: Pe un bot al terasei de pe partea dreaptă a râului Neajlov, delimitat spre sud de un curs de apă intermitent și la 2 km nord-vest de satul Broșteni;

Încadrare cronologică: Cultura Tei I; Cultura geto-dacă (sec.II-I a. Hr) (fig. X)

Scurtă descriere a situației arheologice: Materialele au fost recoltate de pe o suprafață de 3 ha.

Bibliografie: Diaconescu, P., Diaconescu, M., Tuță, C., 1980-1981, pc.16, p. 38; Olteanu, Gh., O. Cârștina, D. Căprăroiu, 2003, p.25

54.272.006. Punct Dealul Sârbilor

Reper: Pe terasa dreaptă a râului Neajlov, la cca. 1,5 Km nord-vest de satul Broșteni.

Încadrare cronologică: Cultura Tei; Perioada clasică geto-dacă; Cultura Dridu
Scurtă descrie a situației arheologice: Așezarea are o suprafață de 3 ha și trei nivele de locuire.

Bibliografie: Diaconescu, P., Diaconescu, M., Tuță, C., 1980-1981, pc.17, p. 39; 54.272.004. Punct Movila lui Marcu

Situația la verificare (2003,2004): Urme de materiale arheologice sunt pe toată terasa Neajlovului, cunoscută în zonă sub toponimul Dealul Sârbilor. Este posibil ca să fi fost mai multe așezări, având în vedere concentrarea de material din punctul 54.272.002 și semnalările din bibliografie, dar acestea au fost distruse de arăturile succesive.

54.272.004. Punct: Movila lui Marcu

Cod sit: 65823.03.01

Reper: La sud-vest de sat, în lunca din dreapta Neajlovului:

Încadrare cronologică: Cultura Gumelnița

Bibliografie: Comșa, E., 1980, p. 23; Olteanu, Gh., Cârștina, O., D. Căprăroiu, 2002, p. 25:

Situația la verificare (2004): Conform spuselor sătenilor, așezarea de tip tell se afla în nord-estul satului și a fost rasă, iar zona nivelată pentru exploatarea loturilor de grădină. Nu se mai păstrează nimic din urmele acestui tell.

54.272.003. Punct Măgura / La movile

Reper: Pe malul stâng al râului Neajlov, spre satul Petrești, de ambele părți ale drumului comunal Petrești - Puntea de Greci. la est și sud de sat.

Încadrare cronologică: Perioada de tranziție de la eneolitic la epoca bronzului.

Scurtă descriere a situației arheologice: Pe o suprafață de 500 ha sunt semnalate cca. 50 de tumuli din perioada de tranziție de la neolitic la epoca bronzului. Într-unul din tumuli, denumit „Măgura Săpată” au fost descoperite, prin anii 1930, mai multe obiecte din bronz și fragmente ceramice. Totuși necropola nu poate fi datată cu certitudine. Aflată în teritoriul de exploatare agricolă, movilele mai păstrau o înălțime de 0,5-1.00 m și diametre maxime cuprinse între 20-40 m la momentul 1980.

Bibliografie: Berciu, D., 1934, p.3; Diaconescu, P., Diaconescu, M., Tuță, C., 1980-1981

p. 38; Olteanu, Gh., O. Cârștina, D. Căprăroiu, 2003, p.25:

Situația la verificare (2004): Satul are o tradiție în valorificarea agricolă a unor mici loturi de grădină de zarzavat, ceea ce a dus la distrugerea tumulilor și apoi la nivelarea terenului. Au rămas doar 8 tumuli, iar memoria colectivă locală nu păstrează amintirea descoperirii unor schelete umane, unor aglomerări de pietre, ceramică sau altfel de materiale arheologice.

* * *

Această lucrare completează cu date arheologice exact tronsonul de vale necuprins de cercetarea de suprafață a bazinului superior al râului Neajlov (Diaconescu, P., M. Diaconescu, C. Tuță, 1980-1981) și de cea a microzonei Bucșani (Bem, C. și alții 2002). Cercetarea a dus la clarificarea unora din ambiguitățile exis-

tente în bibliografie, descoperirea unor situri noi, cartarea acelor care prezentau aglomerare de material, etc. Nu putem trage concluzii despre caracterul locuirii în punctele identificate pe teren, având în vedere problematica pe care o ridică, din acest punct de vedere, cercetarea de teren (Andreescu, R. și alții, 2002). S-a putut constata doar o amplasare a tellurilor gumelnițene în lunca inundabilă a râului, foarte aproape de acesta, iar pentru perioadele anterioare (cultura Criș) sau ulterioare, comunitățile respective, preferând marginile terasei. În altă ordine de idei, remarcăm faptul că intervențiile umane din ultimii 50 de ani determină o dominare în bazin a ecosistemelor controlate antropice (terenuri agricole, livezi, ferme și iazuri), care ajung la 78,5 % din suprafață. La aceasta se adaugă cei 5,5 % din suprafața bazinului care reprezintă așezările umane actuale. Sistemele ecologice seminaturale (pășunile secundare și pășunile) sau naturale (zonele mlăștinoase) reprezintă doar 15,8 % (Postolache, C., 2004, p. 321; Păun, C., 2001, tabel 90).

Această dinamică a transformărilor antropice a cadrului natural geografic, ambiguitatea legislației în definirea diferitelor categorii de situri arheologice și protejarea lor la nivel local, lipsa unei strategii coerente a priorităților naționale în domeniul arheologiei, duc la situații de genul celei sesizate de noi pe teren:

Siturile de epoca bronzului, dacă nu au o stratigrafie mai importantă, sunt în totalitate bulversate de lucrările agricole (exemplele cele mai concludente sunt cele situate pe Dealul Tătarului sau pe Dealul Sârbilor);

Pentru așezările de tip tell se constată dispariția nivelelor superioare, în toate cazurile, sau mai grav, dispariția lor totală (de exemplu, Movila lui Marcu, de la Puntea de Greci, tellul din Vișina, etc.)

De asemenea, necropola tumulară de la Puntea de Greci este serios amenințată, și în afară câteva informații vechi, greu de verificat, despre existența în muzee a unor piese sau memoria comunității locale, nu va mai rămâne nimic.

Este adevărat că distrugerea siturilor arheologice este opera unei politici de intensă exploatare agricolă din perioada totalitaristă, dar și după anul 1989 protecția siturilor arheologice este în grija hazardului.

Acest studiu de caz al situației actuale a siturilor arheologice poate fi generalizat și acest lucru ar trebui să constituie resortul pentru o dezbatere a arheologiei românești despre modalitățile în care siturile de categoria B și C, care pe viitor ar putea răspunde unor întrebări care abia încep să se puna în arheologia românească, ar putea fi protejate mai eficient.

Bibliografie:

Andreescu, R. și alții, 2002 – *Locuirea neo-eneolitică din valea Teleormanului, zona Lăceni-Măgura (Southern Roumanian Arhaeological Project)*, „Studii de Preistorie”, I, 33-76;

Andrieșescu, I., 1912 – *Contribuții la „Dacia înainte de romani”*, Iași

Bem, C. și alții, 2002 – *Cercetări arheologice pe Valea Neajovului. Considerații generale asupra microzonei Bucșani*, „Studii de preistorie”, I, 131-146;

Berciu, D., 1934 - *Săpăturile arheologice în ultimii trei ani (1933-1935). Raport înaintat Comisiunii Monumentelor Istorice*, în „B.C.M.I.”, ianuarie-martie, XXVIII, fascicolul 83, p. 74-84;

- Comșa, E., 1981 – *Date privind aşezările neolitice din județul Dâmbovița* în „Revista Muzeelor și Monumentelor. Monumente istorice și de artă”, 1, 1981, p. 20-26
- Diaconescu, P., M. Diaconescu, C. Tuță, 1980-1981 – *Cercetări de teren în bazinul superior al Neajlovului*, jud. Dimbovița, în „Valahica”. XII-XIII, Tîrgoviște, p. 31-54;
- *** *Dicționar istoric al județului Dâmbovița*. Tîrgoviște, 1983 (șpalt);
- Gioglovan, R., 1976 – *Raport preliminar de cercetare arheologică la Moara din Groapă, jud. Dimbovița – 1976*. Intervenție de salvare, în „Archiva Valahica”, Tîrgoviște, VIII, p. 49-54;
- *** *Lista siturilor arheologice din județul Dâmbovița*, ed. de CIMEC,
- Oancea, L., Chicideanu, I., 1973 – *Cercetări arheologice de suprafață*, în „Chronica Valachica”. V, Tîrgoviște, p. 313-314;
- Olteanu, Gh., 2002 – *Repertoriul arheologic al județului Dimbovița*, volumul I A-M, Ed. Cetatea de Scaun, Tîrgoviște;
- Olteanu, Gh., Cărstina, O., Căprăroiu, D., 2002 – *Repertoriul arheologic al județului Dimbovița*, volumul II N-V, Editura Cetatea de Scaun, Tîrgoviște;
- Păun, C., 2001 – *Clima județului Dâmbovița*, Ed. Oraj, Tîrgoviște;
- Postolache, C., 2004 – *Managementul integrat al bazinelor hidrografice: bazinul Neajlovului*, p. 313-337, în „Angheluță Vădineanu, Managementul dezvoltării. O abordare ecosistemică”, Ed. Ars Docendi,
- Stoia, A., 1977 – *Les fouilles archeologiques en Roumanie (1976)*, în „Dacia”, N.S., tom XXI, p. 357-376;
- Ștefănescu, A., 1977 – *Dimitrie C. Butculescu – un precursor al arheologiei dobrogene*, „Peuce” VI, p. 359-368.

Ilustrație/ Illustration (p. 331)

Foto 1 – 19.076.004. Vedere dinspre sud a tellului. Sat Corbii Mari/Regard du sud de tell du village Corbii Mari;

Foto 2 – 19.150.004. Vedere dinspre sud a tellului. Sat Grozăvești/Regard du sud du tell du village Grozăvești;

Fig. 1.a – 19.076.004. Ceramică aspectul Brătești și gumelnița din punctul Măgura, sat Corbii Mari/Céramique de l'aspect Brătești et gumelnița du point Măgura, le village Corbii mari;

Fig. 1.b – 19.076.004. Ceramică, plastică, unelte din silex și cupru din punctul Măgura, sat Corbii Mari/ Céramique, plastique, utiles en silex et cuivre du point Măgura, le village Corbii Mari;

Fig. 2 – 19.076.005. Ceramică geto-dacă din punctul Schela Petrom – Sediul (I), sat Corbii Mari/ Céramique geto-dacă du point Schela Petrom – Sediul (I), le village Corbii Mari;

Fig. 3 – 19.076.006. Ceramică dridu din punctul Schela Petrom – Sediul (II), sat Corbii Mari/ Céramique dridu du point Schela Petrom – Sediul (II), le village Corbii Mari;

Fig. 4.a – 19.150.004. Ceramică gumelnițeană din punctul Proprietatea lui Dincă Ion, sat Grozăvești/ Céramique de Gumelnița du point Proprietatea lui Dincă Ion, le village Grozăvești;

Fig. 4.b – 19.150.004. Ceramică gumelnițeană din punctul Proprietatea lui Dincă Ion, sat Grozăvești/ Céramique de Gumelnița du point Proprietatea lui Dincă Ion, le village Grozăvești;

Fig. 5 – 19.150.005. Ceramică criș din punctul Curtea lui Costică Lehaduși, sat Grozăvești/ Céramique criș du point Curtea lui Costică Lehaduși, le village Grozăvești;

Fig. 6 – 72.094.002. Ceramică de epoca bronzului din punctul Locul Rății, sat Croitori/ Céramique de l'Âge du bronze du point Locul Rății, le village Croitori;

Fig. 7.a – 72.094.004. Ceramică hallstattiană din punctul Toponim neprecizat, sat Croitori/ Céramique du Hallstatt du point Locul Rății, le village Croitori;

Fig. 7.b – 72.094.004. Ceramică de epoca bronzului din punctul Toponim neprecizat, sat Croitori/ Céramique de l'Âge du bronze du point Locul Rății, le village Croitori;

Fig. 8 – 72.094.005. Ceramică criș din punctul Toponim neprecizat, sat Croitori/ Céramique criș du point Toponim neprecizat, le village Croitori;

Fig. 8.a – 72.094.005. Unelte din silex și obsidian din punctul toponim neprecizat, sat Croitori/ Utiles en silex et obsidian du point Toponim neprecizat, le village Croitori;

Fig. 9.a – 79.037.001. Ceramică geto-dacă din punctul Dealul Tătarului, sat Broșteni/ Céramique geto-dacă du point Dealul Tătarului, le village Broșteni;

Fig. 9.b - 79.037.001. Ceramică geto-dacă din punctul Dealul Tătarului, sat Broșteni/ Céramique geto-dacă du point Dealul Tătarului, le village Broșteni;

Fig. 9.c - 79.037.001. Ceramică de epoca bronzului din punctul Dealul Tătarului, sat Broșteni/ Céramique de l'Âge du bronze du point Dealul Tătarului, le village Broșteni;

Fig. 9.d - 79.037.001. Unelte din silex din punct Dealul Tătarului, sat Broșteni/ Utiles en silex du point Dealul Tătarului, le village Broșteni;

Fig. 10 – 54.272.002 – Ceramică de epoca bronzului din punctul Dealul Sârbilor, sat Puntea de Greci/ Céramique de l'Âge du bronze du point Dealul Sârbilor, le village Puntea de Greci.